

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 170—L., félévre 95—L.

Egyes szám ára 4—L.

Külföldre egész évre 270—L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)

5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

SZENT IMRE.

Ebben az évben a katolikus egyház két világraszóló emlékűnnevet ül. Az afrikai pün származású Szent Ágoston hippói püspök és a magyar Szent Imre herceg az a két nagy alak, akiknek nevétől és dicsőségétől ragyog az 1930-as esztendő.

Szent Ágoston másfélezer évvel ezelőtt szállt sirba 76 éves korában; Szent Imre kilencszáz évvel ezelőtt, ifjan, alig 24 éves korában. Ágoston élete örökszép példa arra, hogyan magasztosulhat fel a tévelygő, bűnös ember a bűnbánat és az életszentség el nem enyésző fényességébe. Egyben az anyai szeretet, a gyermeke megértéséért szüntelenül könnyes szemmel esedező édesanya megható alakja is élénk sugárzik a Szent Ágoston másfélezer éves dicsőségéből.

Mert Ágostont édesanyjának, Mónikának szakadatlan könnyei és buzgó imái terelték a bűnbánat és az életszentség útjaira a fiatalkori könnyelmű, bűnös kedvtelések ingoványai közül.

Szent Imre 24 éves földi élete az ártatlanság és az életszentség egy darabra szőtt, pompás köntöse. A magyar királyi herceg nemcsak hogy be nem tévedt a bűn mocsarai közé, nemcsak, hogy még nem szédült a világi pompától és dicsőségtől,

melyben pedig mint királyfinak ugyancsak bőven volt része, hanem Istennek tett ártatlansági fogadalmát még akkor is megtartotta, mikor az ország és a nemzet érdekei és szülei kérése előtt meghajolva, feleségül vett egy lengyel királyleányt.

Életének lilomos ártatlanságáért lett a magyar ifjuság égi védője, pártfogója.

Szent Imre, aki Isten iránt való szeretetében megtagadta önmagát, ezért lett nemzete büszkesége és az egész keresztény világ tiszteletének és szeretetének a tárgya. Ezért van, hogy nemcsak magyar népe festette alakját oltárképekre, mint például Csiksomlyón már ötszáz évvel ezelőtt, hanem őt ábrázolta a firenzei, római, vagy bolognai templomot vagy könyvet ékesítő olasz is. Az aacheni német, a raguzai dalmát, a zágrábi horvát

ugyanolyan áhitattal őrizte hozzá került s drága tartókba foglalt ereklyéit, mint az esztergomi magyar, vagy a trencsényi tót.

Imre herceg élete rövid, de gazdag felemelő mozzanatokban. Az 1007-ik esztendőben született Székesfehérvárra. Szülei: első szent királyunk István és szentéletű felesége, Gizella, akiknek már előtte is voltak gyermekeik, akik azonban mind elhaltak már zsenge korban. Képzeltetű tehát,

Szent Gellért tanítja Szent Imrét.

hogy milyen szeretettel és lelki bensőséggel nevelték. A keresztségben Heinrichusz (Henrik) nevet adtak neki, anyai nagybátyja, a később szintén szentté avatott II. Henrik német király és római császár után. II. Henrik névből magyar ajkon idővel Hemrik—Emrik, majd Emreh—Imreh lett.

Nyolc éves koráig édesanyja nevelte, akkor a Velencéből magyar földre került olasz bencés, Szent Gellért vette nevelői és tanítói gondjaiba. Gellért nyolc évig nevelte és tanította az angyali lelkű gyermeket. Oktatásain gyakran megjelent István király is. A kor oktatási rendszeréből és Imre életkörülményeiből következik, hogy az ifju királyfi nemcsak a latin, német s az olasz nyelvet sajátította el a magyar mellé, hanem hogy alapos egyházi műveltségre is szert tett.

Ezután édesapja István király vette maga mellé, hogy gyakorlatilag is bevezethesse a kormányzás és az uralkodás nehéz művészetébe. Gyakorlati kormányzási elveit és tanácsait gyönyörű intelmekben is megírta fia számára. (Ezeket a tanácsokat a nyár folyamán a magyar országház szép palotájában márványba vésve fogják elhelyezni a magyar parlamentnek Szent Imre tiszteletére tartandó díszgyűlésén. A magyar Törvénytár első oldalára már a XVIII. században beírták, bevezették őket.)

A jámborság és az életszentség utjait járó királyfi egyik buzgó imádsága alatt Veszprémben örök szüzességet fogadott s ezt a fogadalmát ak-

kor sem szegte meg, amikor az ország melegeit védve, szülői óhajára feleségül vette a lengyel király egyik leányát.

A Magyarország meghódítására törő II. Konrád német császár ugyanis azt a kelepőcsét használta ki, hogy szövetségre lép a magyarságot fenyegető görög birodalommal. E célból fia, a 9 éves Henriknek a görög császár laza leányát, Zoét akarta feleségül megadni. Az sem zavarta Konrádot, hogy a menyasszony majdnem 40 évvel volt idősebb az ifju királyfijánál. Neki mindenáron szüksége volt erre a politikai frigré, mert ezzel Magyarországot vele szövetséges Velencét akarta letörni és meghódítani. Ezzel a fenyegető veszéllyel szembe István király is szövetség után látott s a nyugati terjeszkedéstől szintén veszélyeztetett Lengyelországra gondolt. Így lett 1027 táján a lengyel király egyik leánya Imre herceg felesége. Imre herceg mondta ifju feleségének fogadalmát s a király méltó lélek készségesen egyezett bele, hogy még a házasságban is megtartsa. Ime a király ellenét: egyfelől Konrád császár erkölcsös terve s a könnyelmű görög udvar, másfelől a magyar királyfi és a lengyel királyleány szülei házassága. Zoé és a kis Henrik képtelen házasság nem is jött létre, mert István király vele más kapcsolataival meg tudta gátolni, de a német háboru nem maradhatott el. Konrád s a lengyel tört Magyarország ellen. De vereséget szenvedett. Elvesztette Alsó-Ausztriát Béccsel együtt ez új területnek a háboruban vitézül harcolt Imre herceg lett a kormányzója. István király már meg is akarta koronáztatni; uralkodó akarta maga mellé venni. A kitérőt kereső helyett azonban temetni vitték Imre herceget. Amint egy híres magyar ferences barát, Teóphylaktus Pelbárt mondta egyik prédikációjában: földi, hanem égi koronát szánt neki a gazdag király. Egy vadászaton vadkan sebezte halálra. 600 évvel később Zrinyi Miklóst a híres költőt és hadvezért is.

Ki irhatná le István király és Gizella királyné mélységes bánatát?! István király ezután hét évet élt, de a krónikák szerint, többet sem volt vidám, soha nem mosolygott. Bizony gyötörte a gond, hogy mi lesz alkotásának nagy művéből: a keresztény vallás alapjait rendezett Magyarországból? Nem látott körül rokonságában senkit, akire ezt az életpályát nyugodtan bízhatta volna. Hosszas élet után unokaöccsét, a velencei olasz Péter királyi utódjának.

István nagy műve azonban, bár megpróbáltatások érték, mégis diadalmasan került ki az idők viharából.

Imrét, Istvánt és Gellértet 1083-ban avatták hivatalosan is szentté a vitéz és szentéletű László király buzgólkodására.

A Szent Imre életéből és egyéniségéből kisugárzó erkölcsi szépség és magasztos életeszemély magyarázza meg, hogy ő lett a magyar ifjúság lilomos égi védője, patrónusa. Most, halála 900 éves fordulójának a küszöbén, Magyarországon országos ünnepek és gyűlések egymást követő sorozatával hódolnak a magyar kereszténység első szentjének, az ifjúság égi patrónusának az emléke előtt. Ezek a gyűlések és ünnepek már április 5-ike óta folynak. Fénypontjuk augusztusban lesz, amikor a pápai követ ünnepélyes hajós körmenetben fogja Budapesten a Duna

egyik partja mellett le-, a másik mellett felvinni az Oltáriszentséget s a résztvevő nemzetek egy-egy hajóval fogják kísérni. Mert a pápa a Szent Imre jubileummal kapcsolatban szent évet engedélyezett Magyarországnak s ezzel, meg az említett csodás pompájú körmenettel a magyar ifjúság Védőszentjét a művelt világ egyetemes figyelmének, tiszteletének és hódolatának a központjába állította be, mint a napokban megtartott afrikai világkongresszussal Szent Ágostont is. A Szent Imre ünnepekkel kapcsolatban nemcsak a legkülönbözőbb magyar egyesületek tartanak gyűléseket Budapesten, hanem igen sok katolikus nemzetközi egyesület és szövetség is.

Szent Imre szelleme előtt hódol tehát az egész világ, hódolunk mi is, együtt zengve az ünneplő világgal:

„Óh mily szép a tiszta nemzedék!”

Dr. Bitay Árpád.

Uccai háborúság Bukarestben.

Az elmúlt napokban rendkívül mozgalmas volt Bukarestben a politikai élet. A liberálisok, mintán országos kongresszusuk nem a legjobban sikerült; előráncigálták nyugalmi helyzetéből az alkotmányos kérdést és Károly volt trónörökös személyével kapcsolatban olyan heves harcot indítottak a kormány ellen, hogy visszahangzott bele az egész ország. A liberálisok lapját, a Viitorul erre a belügyminisztérium elköszöztatta.

Csak hogy a liberálisok nem azért ültek szeszönöt éven keresztül az ország nyakán, hogy eltűnjék most más kormánynak a parancsolási jogát. Egyszerűen az ellenállás terére léptek és kijelentették, hogy az ő lapjukat nem kobozhatja el senki. A belügyminisztérium rendőrségét és csendőrséget küldött a lap szerkesztőisége elleni támadására vonatkozólag. A liberális vezérek, élükön Mosoiu tábornokkal, a nyomda ajtajába álltak és testükkal akadályozták meg a rendőrség munkáját. Az elkoboztnak nyilvánított lapokat az utcák és utakon, ablakokból ledobálva juttatták az emberekhez és minden eszközt felhasználtak arra, hogy a kormány törvényes intézkedéseit megakadályozzák.

Bukarest napokon keresztül nagy izgalma volt. Percenként megismétlődtek a veregetések, botrányok, egyrészt a liberálisok tá-

bora, másrészt a karhatalom és a vojnikok között. Késelések is voltak — liberálisok rendszertelenek és törvénytiszteletének nagyobb dicsőségére. A háborúba maga a volt miniszterelnök, Bratianu Vintila is beavatkozott és testi ellenállásra szólította fel híveit, kimondván a végén, hogy a párt a polgári engedelmesség mezejére lép. Végül is a régenstanácsnak kellett békítési szándékkal közbeavatkozni, hogy a botrányok megszűnjenek s a bukarésti ucca elcsendesedjék. Ezt a régenstanács azzal az indokolással tette, hogy a botrányok ártanak az ország tekintélyének és jóhírnevének, pedig erre most igen nagy szükség van, mert a kormány meg akarja valósítani külföldön a nagy mezőgazdasági hitelt.

A liberálisok viselkedése súlyos bírálatot vált ki. Amíg kormányon voltak, a legridegebb és legkegyetlenebb eszközökkel hajtották végre rendelkezéseiket még akkor is, hogyha azok alkotmányba ütköztek. Most pedig volt miniszterek állnak botránycsoportok élére és ássák alá egyrészt a hatóságok, másrészt saját pártjuk tekintélyét.

Vajon mit szólnának hozzá a román politikások, hogyha ilyen botrányos viselkedésbe kezdenének a kisebbségek? Pedig nekik igazán volna okuk elégedetlenségre és az elégedetlenségnek kinyilatkoztatására.

KÜLFÖLD

Megjelent Briand felhívása. A régóta emlegetett francia terv egy lépéssel előbbre jutott: Briand, a francia külügyminiszter a huszonhét európai állam kormányához elküldötte emlékiratát az Európai Egyesült Államok felállításáról. Ez az emlékirat természetesen nem beszél még szorosabb politikai kapcsolat létesítéséről, csak egy olyan szervezet kíván megteremteni, amely azonnal minden hivatalos nehézség nélkül képes legyen tanácskozásra összegyülni, amikor az egész európai közösséget érdeklő kérdés vagy esemény kerül napvilágra, hogy a közös tanácskozáson a közösség érdekének megfelelő megoldásra módot találjon s a Népszövetségnek, mint hivatalos szervnek tanácsára lehessen. A szervezet elsősorban politikai célu volna, de gazdasági kérdésekkel is foglalkoznék. Megjelőli az emlékirat a legközelebb megoldandó gyakorlati kérdéseket, a közigazdaság, a gazdasági munkafelosztás, a közlekedési-, a pénz-, a munkaügyekben, az igazságügyben, stb. Ezek valóban mind olyan kérdések, amelyeknek, ha nem is egységes, de egyetértő rendezése csak hasznára lehet az európai közösségnek. A francia külügyminiszter kéri az európai kormányokat, hogy emlékiratát tárgyalják meg, s válaszukat július 15-ig küldjék el hozzá.

Nem kétséges, hogy minden kormány örömmel fog megfelelni a kérésnek, mert ha egyelőre csak kisebb mértékben lehet is megvalósítani az európai államok együttműködését, már ez egymagában nagy megkönnyebbülést fogja jelenteni Európára nehéz helyzetének s bizal-

mat fog kelteni a munkaközösség teljesebb kiépítésére.

Amint látható, az Európai Egyesült Államok megszervezéséről most még szó sem esett. Amint nem is eshetett, olyan nagy és nehezen megoldható kérdés ez. De Amerikában már ez a kezdő lépés is nyugtalan-ságot keltett, úgy, hogy külön nyilatkozatot kellett kiadni, hogy a terv nem irányul Amerika ellen.

Németország felszabadulása. A német jóvátételi kérdés teljes rendezése a már sokszor említett Joung-féle tervezet életbe lépésével befejezést nyert. Ennek folytán a francia miniszterelnök hivatalosan bejelentette, hogy június 30-áig minden francia csapat ki fog vonulni a megszállott német területekről.

Mussolini nem csügged. Az olasz nép vezére megint nagy beszédet mondott. Ezuttal Florenc városában az olasz művészet legnagyobb kincsesházában. Most is hangoztatta Olaszország békés szándékait, de kijelentette, hogy az olasz nemzet meg fogja építeni huszonkilenc új hadihajóját, mert azokra a nemzet érdekeinek védelmére feltétlenül szükség van. Az angol közvetítéssel folyó olasz-francia tárgyalások még nem hoztak eredményt.

Rendszerváltozás Szerbiában? Még nem engedő izgalommal folyik a belgrádi „nemzetárulási” per a horvát vezető politikusok ellen s a szerb kormány máris gyökeres átalakuláson ment át. Nagy meglepetésre négy új miniszter került a kormányba. Valamennyien horvátok s Radics pártjának tagjai. Az átszervezés okát még nem lehet tudni, de, ha nem jelent rendszerváltozást, nagy zavarokat idézhet elő Horvátországban.

* HIREK *

A falu gyermekeinek lelki épüléséért! A múlt évben lapunkban is széleskörű mozgalmat indítottunk meg azzal a céllal, hogy az iskoláikat végző magyar gyermekeink hasznos és szórakoztató jutalomkönyvekhez juthassanak. Mozgalmunknak örvendetes eredménye volt, mert majdnem kétszáz ezer lej értékben több mint hatezer jó könyvet küldhetett szét a bizottság. Nagy volt az örömünk, mikor láttuk, hogy lelkes magyar testvéreink milyen szeretettel és megértéssel karolták föl ezt a szép eszmét, hogyan gyűjtötték erre a nemes célra a megfelelő összeget s milyen szép levelekkel írtak hozzánk megköszönve ezt a szép gondolatot. Tavaly nagyon szép volt az eredmény, de reméljük, ebben az esztendőben még sokkal nagyobb lesz a siker. A már eddig is nagy számban jelentkező lelkes magyar testvéreink dícséretre méltó buzgalmából ítélve meg vagyunk győződve, hogy ez évben sokkal többet, legalább is husz-ezer jó könyvet küldhet szét a bizottság.

A gyűjtőleveket és fölhívásokat minden iskolához és lelkes hívatallhoz elküldöttük, most már csak a múlt évben is tapasztalt lelkes buzgalom kell, hogy a szép terv meg is valósulhasson.

Magyar testvérek, ne feledkeztek meg magyar gyermekeinkről! Gyűjtsetek a jutalomkönyvekre!

Oriási égések Magyarországon. Veszprém-megyében Sopronmegyében a múlt hétfőjén borzalmas tüzek voltak. A veszprémmegyei Takács községben több mint kétszáz

busz házat és ezekhez tartozó gazdasági épületet pusztított el a tűzvész. A falu katolikus temploma is leégett. Ezer ember hajléktalanná vált, ketten meghaltak, rengetegen megsebesültek. A kár meghaladja a 20 millió lejt. A tűz úgy keletkezett, hogy egy gazda biztosította házát, azután felgyújtotta. A gonosz kapzsiság az egész falunak a vesztlét okozta. A sopronmegyei Fertőhomok községe szintén rémes pusztulást szenvedett. Itt negyvenegy gazda hajlékát semmisítette meg a tűzvész. A tönkrement faluk segélyezésére mind a kormány, mind a társadalom nagy áldozatokat hoz.

Elhalasztották a csiki magánjavak ügyének a tárgyalását. A Népszövetség tavaszi gyűlését reménykedéssel várta az erdélyi magyarság. A tárgyalandó kérdések közt szerepelt a csiki székelvények elvett magánjavainak ügye. Azt lehetett remélni, hogy ezuttal a nemzetközi ítélet igazságot fog szolgáltatni a sokat szenvedett csikiaknak. De úgy látszik, még várni kell az igazság beteljesülésére. A Népszövetség illetékes bizottsága a csiki Magánjavak kérdését levette a napirendről és a tárgyalást szeptember havára halasztotta. Akkor egy másik sérelem is tárgyalásra fog kerülni. Ez a sérelem abból áll, hogy a békási románok nem akarják kiengedni kezükből azt a havasi legelőt, amit Gyergyószentmiklós, Csikjenőfalva és Csikkarcfalva birtokából erőszakkal foglaltak el. Pedig a békásiakat bírói ítélet kötelezi a visszaadásra. A miniszterelnök is utasítást adott az ítélet végrehajtására, a ható-

Megszólalt a szociálista párt lelkiismerete!

A szenvedő erdélyi magyar kisebbséget méltán keserítette el az a körülmény, hogy a romániai szociálista párt mindmostanáig nem foglalt állást a kisebbségi sérelmek orvoslása mellett. A szociálista párt sok magyar vérünket öleli magába s így kétszeresen fáj, hogy erről a részről nem találunk megértésre, támogatásra. — Elégtétellel állapítjuk meg, hogy immár a szociálista pártban is fölébredt a kötelesség tudata. A legutóbbi országos kongresszuson erélyes határozatban mondták ki, hogy a jövőben programmszerűen foglalkozni fognak a kisebbségek helyzetével és a törvényhozástól követelni fogják a méltatlan bánásmód megszüntetését. Mindenestre elismeréssel jegyezzük meg Dr. Lucián szociálista parlamenti képviselő nevét, aki a párt határozati javaslatát megszerkesztette. — A határozat szerint a szociálista párt a következő pontokban állítja föl a kisebbségek javát célzó követeléseit:

1. A népkisebbségek ama jogainak törvénybeiktatása és tiszteletbentartása, amelyek saját anyanyelvüknek a közoktatásban, közigazgatásban és igazságszolgáltatásban való haszná-

latára vonatkoznak, úgy a községekben, városokban, megyékben, mint azon vidékeken, ahol összefüggő tömegben laknak. Ott pedig, ahol kisebb számban élnek, nyelvük teljes jogu használata a hatóságok előtt.

2. A közigazgatási egységeket a nemzetiségi eloszlásnak megfelelően határolják meg. Ezek az egységek szabadon egyesülhessenek tartományokba, az érvényben levő közigazgatási törvény értelmében.

3. Engedjék meg a népkisebbségeknek, hogy úgy magán, mint állami jelleggel tanintézeteket létesíthessen, bezárólag az egyetemekig s hogy ezeket teljes autonómiával igazgathassák.

4. Szűnjön meg a különböző vizsgákkal való vegzálás rendszere, amely évről-évre fenyegeti a kisebbségi munkások, tisztviselők, tanítók és tanárok egzisztenciáját.

Az ötödik pontban az oktatás ügyre vonatkozó kívánságait körvonalozták.

Örömmel vesszük tudomásul, hogy a *Szociálista Párt*, amelyik annyi derék magyar vérünket számlálja tagjául, ezekkel a pontokkal a kisebbségi igazságok mellett tör lándzsát.

ságok azonban nem szereznek érvényt a törvény rendelkezésének. Nem volt tehát mit tenni: a Népszövetséghez kellett fordulni egy olyan ügy elintézéséért amiben a román bíróság ítéletét semmibe sem vette a helyi hatóság.

A kisgazdák érdekeit védtek a magyarpárti képviselők. Az országgyűlés pénzügyi bizottsága két napon át foglalkozott a szesz törvény előkészítésével. A bizottság tárgyalásain a magyar képviselők is élénk tevékenységet fejtettek ki. Abrudbányán Ede felszólalására a miniszter belement abba, hogy szeszgyártás fenntartásához ne 150, hanem

Gazdák, szervezkedjétek!

100 hektár föld birtoklását kös-
te ki a törvény. A kisgazdák ér-
dekét szolgálja Abrudbányai
képviselőnek egy másik javas-
lata. A pénzügyminiszter javas-
latában az állott, hogy a szesz-
gyáros csak saját termékeit dol-
gozhassa föl. Abrudbányai kép-
viselő bebizonyította, hogy ez
ellenkezik a kisgazdák érdekei-
vel. A Székelyföldön például a
kisgazdák sok helyen a föld mi-
nősége miatt kénytelenek
krumplit termelni, ez pedig nem
birja meg a nagy távolságra
való szállítást, tehát alkalmas
kell adni nekik, hogy kumpli-
jukat a legközelebbi szeszgyár-
nak eladhassák. Az indítványt
a földművelésügyi miniszter is
magáévá tette és ilyen értele-
mben fog közbenjárni a pénzügy-
miniszternél.

Arany-gyártó cigány. A hu-
nyadmegyei Csernakeresztur-
on s azokban a községekben, ahol
a csernakereszturiak összekötte-
tésben állottak, több gazdának
feltűnt, hogy a régi arany tiz-
koronás veszített a csengéséből.
Gyanut fogtak, hogy valaki ha-
misítja azokat, s ebbeli gyanu-
jukat a csendőrséggel is közöl-
ték, amely hosszas nyomozás
után rájött arra, hogy a hamis
tizkoronás aranyakat Bumbu
Demeter csernakereszturi ci-
gány gyártja. A dádét sikerült
is megfogni az aranygyártás al-
kalmával. Minden segítsége és
szerszáma egy közönséges pléh-
kanál, egy keverőtál s egy gipsz-
minta volt.

Gyermekek barátja. Miller
Károly gazdag torontói ügyvéd
másfélmillió dollárnyi vagyonát
végrendeletileg arra az Ontario
tartománybeli anyára hagyta,
akinek az örökhatározó halálától
számítandó tíz éven belül a leg-
több gyermeke születik. Az
örökhatározó rokonai a végrende-
letet megtámadták.

Nagy áradások. A májusi tar-
tós esőzés egyes vidékeken pusztító
áradásokat idézett elő. Erdélyben
különösen az Olt tett
sok kárt a terményekben. Csik,
Háromszék egyes részein is ki-
öntött, Brassótól a vöröstoronyi
szorosig, kiváltképpen pedig Fogaras
vidékén nemcsak a termé-
nyeket tette tönkre, hanem a
vasutvonalat is megrongálta, há-
zakat sodort el, falvakat dult
fel, emberek életét oltotta ki.
Pusztító áradások látogatták
meg Moldovát is. Itt a Tatros és
Szeret folyók partvidéke, Ro-
man, Bákó városok szenvedtek
sokat. A földművelésügyi mi-
niszterhez érkezett jelentések
szerint több ezer gazda verejté-
kes munkáját semmisítették
meg az árvizek.

Rablóvilág Bihar megyében. A
biharmegyei Micske községben
vakmerő rablások történtek. A
mult szerdára virradó éjjel Ko-
vács Lajos gazdálkodó házának
ablakát betörték. Kovács Lajos
és felesége, mindketten öregebb
emberek, rémülten látták, hogy
a betört ablakon három puská-
nak a csöve nyulik be és ezek
mögött kormos arcú emberek
meresztik a szemüket. — Kelje-
nek fel azonnal — kiáltotta az
egyik fegyveres, — nyissanak
ajtót, eresszenek be és adjanak
át mindent, mert különben hal-
lál fiait. Az öreg Kovács Lajos
és felesége engedelmességek és
beengedték a fegyveres embere-
ket, akik mintegy haton-heten
lehettek, közülök azonban csak
három jött be, a többiek künn
maradtak őrt állani. A rablók
pénzt követeltek. — Hol van a
háromszáz juh gypjának az
ára? — kérdezték. Kovács Lajos
bizonygatta, hogy a pénzt elvitte
hazuról, a rablók azonban
nem hitték neki, elverték és az-
után fölforgatták az egész há-
zat, ahol mindössze négy lejt

találtak. Még dühösebbek lettek
és sulyosan bántalmazták
őregaszonyt, majd az ágyba fo-
tették a házaspárt és jól be-
karták őket, hogy ne lássák az
csinálnak. Ezután minden éj-
kezebb holmit összeszedtek s
gúl megtudakolták, hogy van-
a szomszédban, Fejős Föld-
néknél vannak-e férfiak? An-
kor úgy értesültek, hogy ott
férfi is van, elhatározták, ha-
oda nem mennek, ezzel szem-
ben, egy másik tanyát is kilát-
tottak, ahol az előbbi mód-
hasnólán jártak el. Kovács
Lajos, aki feleségével együtt
megjegyezte a támadók arca-
cigányok lehettek, vagy valaki
kóborló komédiás népség
azonnal a csendőrségre siet-
s a csendőrök hajnali hat-
órákor már a tanyán is voltak
a rablóknak azonban nyoma
veszett. A közeli sáncpus-
koresma koresmárosa, Nemes
János azt vallotta a csendő-
röknek, hogy reggel hat óra-
alapot látott Margitta fal-
akiknek szekere alaposan
volt rakva. A két rablót
nagy izgalmat váltott ki, az
egész környék csendőrsége
indította a nyomozást a rab-
lók után.

**A „Keresztény Magvető”
száma.** A szabadelvű keresztény
ség magasztos eszméit
Keresztény Magvető új száma,
mely a 62. évf. viseli a
következő tartalommal
meg: Dr. Boros György
ning. Kovács Lajos: Csernakeresztur-
emlékezete. Dr. Gál Károly
Brassai nyelvtudományi
kassága. Lőfi Ödön: Adatok
bölöni unitárius egyház
történetéhez. Németh István
pap társadalmi értékei
lem. Különböző. Az Uj
Irodalmi Társaság
nak szerkesztője Vári
Megrendelhető a szerkesztő-
mán, Kolozsvár, Unitárius
gium.

Halál a romlott libatojástól. A mérgezés történt Petri-
lengyel városkában. Rom-
libatojástól ketten haltak
az orvosok a legnagyobb
előtt állanak, mert még
volt példa arra, hogy a to-
halált okozzon. Egy földmü-
szony ki akart kelteni ne-
libatojást, midőn azonban
hogy a tojások alkalmat-
a kellésre, gombócot fő-
belőlük. A gombócból az
család evett s kevéssel
a gazda és tizenhét éves
súlyos mérgezési tünetek kö-
meghalt. A család négy más
is megbetegedett. Az asz-
y maga a halállal vívódik.
szegény, sápadt, étvágyta-
legyengült és állandóan fej-
szenvedők ne használ-
k mást, mint a dr. Földes-
Ferol Vastáplikórt, mely
egíti a vörös sejtek képző-
k, kitünő étvágyat idéz elő
mégfogva a legjobb hizlaló-
A beteget és gyengélkedőt
és életvidámmá teszi, a
akakövet fokozza, vérsze-
y nőknél a havibajt szabá-
za és a görcsös fájdalma-
szünteti, vérszegény, sápadt,
gyermeket hizlalja,
szegény, gyenge férfiagnak
szegénységét visszaadja. Egy ku-
6 üveg szükséges. Postán,
szállal megrendelhető Dr.
gyógyszertára, vegyé-
laboratóriumából Arad,
Eminescu 21. Egy üveg ára
lej, hat üveg rendelésnél
díj nem lesz számítva. A
jobb orvosi szaktekinté-
i javasolják. Minden gyógy-
ban kapható.

Adományok. A csikszenttamási
tűzkárosultak részére a Ref.
Egyház Ifjúsági Egylete Amac
500 lejt, míg a Ref. Egyház Oláh-
ujfalu az *atyhai* károsultak ré-
szére 270 lejt küldött be kiadó-
hivatalunkhoz, mely összegeket
nyugtázzuk.

Hogyan kell viselkedni a tűz-
esetek alkalmával? Warlington
angolországi falu tanítónője
szép példáját adta annak, hogy
miképpen kell viselkedni tűz-
esetek alkalmával? Az iskolában
hirtelen tűz támadt. A régi,
emeletes épületben attól lehe-
tett tartani, hogy ha zavar ke-
lelkezik, a gyermekek benné-
nek. Különösen attól féltek,
hogy a kisebb gyermekeket, ha
megijednek, nem fogják tudni
menteni. — A tanítónőnek
mentő ötlete támadt. Azt mon-
ta a gyermekeknek, hogy pom-
pás uj játékot tud s azt bemu-
tatja azoknak, akik rögtön kö-
vetik a játszótérre. Ezzel a cse-
lel három perc alatt sikerült ki-
üríteni a fenyegetett tantermet.

Tanoncelhelyezés. A Székelyek
Kolozsvári Társasága az alábbi
szakmákban helyez el tanuló-
kat: kovács, kerékgyártó, cipész,
szabó, kályhás, kárpitos és
könyvkötő iparágakban. Kérjük
azokat a székely szülőket, akik
gyermeküket ez ipari pályák va-
lamelyikére kívánják adni, írja-
nak mielőbb Társaságunk címére
(Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei
— Kossuth Lajos-utca 32. szám).
Ugyancsak keresünk négy közép-
iskolát végzett székely fiukat,
akiket egy keztügyárban igen
előnyös feltételek mellett helyez-
hetünk el. Tanoncidő: három év.
A tanoncidő letelte után a fiuk
a gyárban lesznek alkalmazva
heti 1200—1800 lejt hetifizetés mel-
lett.

Újabb út a világ körül. Me-
gint egy Zeppelin indult világ-
körüli útra, ezuttal Délameriká
irányában. Minden helyet elad-
tak a díszesen felszerelt léghajó-
ban s ezenkívül óriási postaf
visz, természetesen drága pén-
zen. Az utazás első napjai min-
den zavar nélkül folytak le,
Most az óceán felett siklik az
óriáshajó.

**Eltérjedésnél, közvénynél
és cukorbetegségnél a természe-
tes „Ferenc József” keserűviz ja-
vitja a gyomor és belek működ-
ését és elősegíti az emésztést.
Az anyagcserehátralmak gyó-
gító eljárásának több kutatója
megállapította, hogy a Ferenc
József viz-kúra nagyon szép
eredményre vezet. — Kapható
gyógyszertárakban, drogériákban
és fűszerüzletekben.**

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (Főter)

9.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Jibou-Zsibó, Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagycenyedi Kisegítő-Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagycenyed és ennek
Uioara-Marosujvári fióktintézete. —

Saját tőkék:

58,000,000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden
ágazatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

beszélhetnek ellenséges ügynökök,
mit akarnak!

**A „Minerva Biztosító” csak megmarad egyedüli
kisebbségi magyarnak.**

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Időszerű gazdasági munkák.

Május havának esős időjárása miatt, a gazdáknak különösen nagy gondot kell fordítani az időszerű mezőgazdasági munkálatok helyes elvégzésére. A termények általában jól fejlődnek és így a rendes időnél előbb sor kerül bizonyos munkák megkezdésére.

Az első legfontosabb teendő, hogy olyan gabonatóblákon, amelyeknek egyes részein a víz megállott vizlevezető barázdákat kell huzni. A vizlevezető árkokon át a felgyülemlett esővíz a talaj mélyebben fekvő részeiről lefolyik és a művelési növények életműködését nem zavarja.

Ilyen esős esztendőben a kapálásra is nagy gondot kell fordítani. A kapás növények alját a gyom erősen felverte s a talajt a sok eső összetömörítette. Ezért ha az eső miatt kapálni nem tudunk, másképpen boronálással kell elősegítenünk kapás növényeink fejlődését. Nem lehet eléggé ajánlani a kikelt kukorica és csalamádé vetések boronálását. A boronálás a kukoricának és csalamádénak nem árt. Ellenben elősegíti a talaj szellőzését, megakadályozza a föld megcserepedését és a gyomot is irtja. Különösen a fiatal, új kelésű vadrepőt lehet boronálással jól irtani. (A kukorica boronálást szokatlannak fogja találni az erdélyi gazda. Ha bizalmatlan vele szemben, tessék kis területen megpróbálni.

A kapálással sem szabad késlekedni! A késői kapálás nem kiadós és költségesebb, mintha idejében végezzük el. Ne kapáljunk mélyen, mert minél mélyebben kapáljuk fel a talaj színt, annál rosszabb. Kapáljunk tehát lehetőleg sekélyen, de akként, hogy gyom ne maradjon a kapa után. A sekély kapálás a talajnak csak legfelső szintjét porhanyítja meg, ami elegendő a csapadék kellő befogadására. Itt emlékeztetjük a gazdát a Rapid-kapa előnyeire. Vajjon hány gazda csináltatott vagy vett magának Rapid-kapát, hogy kísérletet tegyen vele!

Ne kapáljunk akkor, amidőn a talaj sáros, igyekezzünk lehetőleg mindég eső után kapálni.

A kalászos gabonák ápolásáról sem szabad megfeledkezni! Különösen a „rozsolás” jelentőségére kell felhívni a kisgazdáink figyelmét. Kisgazdáink buza vetéseiben rendszeren sok rozs van. Cséplés alkalmával a rozs összevegyül a búzával s a gazda értékesíti kor az ilyen búzáért alacsonyabb árat. Ezen a bajon nagyon könnyű segíteni. A rozs hamarabb kalászol, mint a buza. A rozs szokot kaszával lecsapkodjuk és így tisztázatot fogunk csépelni. A házi használatra cséplés búzánál nem hiba a rozs tartalom, de a való és eladó buza legyen egészen tisztán.

Szénahordásig rendszeren pihenője van a fogatos erőnek. Ezt az időt hasznosan fel lehet használni. A felgyült trágyának a nyár és ősz folyamán trágyázandó táblákra, vagyis a telepekre való kihordására. A kihordást végessük akként, hogy a telepen fel- és lejárót hajtunk a szekereknek, így kellő táposást kapunk a trágya és gyorsabban megérik. A telepeken a trágyakihordás bevégeztével lehetőleg járjuk le, ez is előmozdítja a trágya érését s megakadályozza a trágya meszes mérsíklit a kiszáradást s a trágya keske alkatrészenek elillanását.

Idén legyünk nagy figyelemmel a kaszálására is. Ha a rét növényzete kezdett lettségű, a kaszálást nem szabad halasztani. Helytelen szokás az, hogy a kaszálást nem a növényzet fejlődése után, hanem a rét alapján szabják meg gazdáink. Mikor a fűek virágozni kezdenek, a kaszálást meg kell kezdeni. Késői kaszálás nem ad többet, mint rosszabb szénát.

Hogyan permetezzünk!

A mi vidékünkön, az Aranyos mentén a zedes tapasztalásaink szerint sohasem lép fel a peronoszpóra június 8—10-ike előtt, tehát mindig csak június első hetében adtam először permetezést 1%-os bordói lével. Egyrészt azért is, hogy így esetleg egy permetezést meg lehet csinálni. Nem gondoltam jól meg, hogy június első felében a peronoszpóra június első permetezés — lévén a szőlő

zala még kicsiny, nem nagy munka, lé is kevés kell. Kedvező, száraz idő esetén be is vált a késői permeterezés több esztendőben, sőt aki már május végén permeterezett — ki is neveltük jó magyar csokás szerint.

Hanem én azt mondom, hogy aki komoly embernek tartja magát, ne könnyelműsködjék — főként ne kacagjon ki mindjárt mást, ha valamit nem a régi megszokás szerint csinál.

Most is, azonnal elő a permeterzőt! Legelőször is otthon alaposan kipróbálni! Hogy miért? Tudja azt mindenki, akinek a munka kezdetén elromlott valaha a permeterője! Aki csak teheti, minél előbb permeteressen 1%-os lével. Hogy miért előbb, mint ahogy észrevennénk a bajt? Azért, mert akkor már meglehetősen késő. A peronoszpóra ugyanis ilyen nedves időben legalább egy héttel, vagy 10 nappal is hamarabb ott van már a szőlő lombzatán, mielőtt meglátnók. Nem a jól ismert foltok vannak még ott, hanem ennek a gyalázatos szőlőbetegségnek a magja, a pora, (a spórája), amelyik ott a levélen, vagy a szőlő más részein csirázik, azután belenő, belebuvik a levélbe, a hajtásba, vagy a fürt nyelébe és mikor már mi szabad szemmel láthajuk, nagy baj van. A látható folton kívül mennyi van még, csak pár nap múlva lesz látható! Ekkor már a szőlőnk fertőzve van.

Ha addig permeterzünk, amíg a peronoszpóra magja a levél felületén csirázásnak van indulva, a permeterő lé, amit a harmat mindenhová elve-

zet, ezt a csirában levő magot megöli, az neki mérge. — Most már ezek az első levelek és hajtások vénülnek, erősödnek, mind nehezebben bír velük a peronospora. Mert annak a millió, meg millió magja folytonosan támadja a szőlő lombzatát. Különösen a ködös levegő a nevelő dajkája. A köd, amint felszáll, magával viszi, elszórja és csirázásnak indítja a spórákat.

De ha az első, vén levelekkel — kivált ha permeterelve vannak, — nem igen bír, mindig ott van az új, a permeterezés után nőtt fiatal hajtás, levél, meg ott van a gerezd, ami gyenge marad hosszú ideig virágzás után is. Mint valami ellenséges hadsereg, folytonosan támadja ezeket. (Élő példa erre az, hogy a fattyu, vagy hónalj hajtásokat még csonkázás után is, hogy meg tudja lepni, mikor már a szőlő egyéb megvényt részeivel nem bír.)

Az első — szinte játékpermeterezés után nem sokára 10—12 nap múlva meg kell adni a másodikat és pedig helyesen készített egy és fél százalékos oldattal. Tekintet nélkül arra, hogy a szőlő virágzik vagy nem.

Azt az ósdi hiedelmet, „hogy a szőlőbe virágzás alatt még imádkozni se menj”, sok szőlősgazda fizette már meg kesereves károsodással.

Sok mondani valóm volna még, de ezt tartottam legsürgősebbnek. Sok eső van. Ködök lesznek. Permeterzünk.

(Felsődetrehem.)

Tőkés András,
ref. pap.

PIAC

Nagyvárad piaci árak.

Terményárak: Búza 400—420, rozs 200—210, árpa 230—240, zab 220—230, zabosbüköny 400, büköny 550, lóhere 1600, lucerna 2400, napraforgó 570, kendermag 700, kölesmag 200, burgonya 40—50, korpa 120, csipogácsa 240, bab fehér 700, bab tarka 500, tengeri szemes 200—220 lei métermázsánként.
Takarmánypiac: Réti széna 100—120, here lucerna 120—140, bükönyszéna 80—100, lucerna 50, takarmányrépa 45 lei métermázsánként.

Szarvasmarha: Fejős tehén

6000—8000, jármos ökör 13—20 ezer, gyenge minőségű vágómarha kgja 13—15, jobb minőségű vágómarha 14—16, elsőrendű hizott jószág 16—18, szópós borju 16—20 lei kilogrammonkint.

Lóvásár: Igásló 6—9 ezer, kocsiló 8—9 ezer, hátasló 10—12 ezer lei.

Sertésvásár: Könnyű sertés 80 kg. 34—36, nehéz sertés 100—150 kg. 36—38, prima sertés 39 lei kilogrammonkint.

„MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Kérjen elismerő nyilatkozatokat és árajánlatot erről a szabadalmazott

„RÓZSA”

gereblyéről.

Romániai vezérképvislet:

„SATURNUS” Keresk. Vállalat

Sft. - Gheorghe — Sepsiszentgyörgy,

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Hamis tanúságot ne mondj.

Isten e parancsolatában az igazságot, az igaz beszédet védi. Ki tudná ugyanis fölmérni mindazt a kárt, fájdalmat, anyagi és erkölcsi veszteséget, amelyet a hamis bizonyoságtévő okozhat az emberiségnek? Lehetséges, hogy már voltunk többen is olyan törvényszéki tárgyaláson, ahol a mi esküvel megpecsételt szavunktól függött a vádlottnak élete, a társadalmi jogrendnek megvédése, az igazság kiszolgáltatásának helyessége. A figyelmeztetés hangzott: Eskü alatt fogjuk kihallgatni. Megdöbönt szívvél éreztük, hogy minden egyes szavunknak különösen nagy súlya van. És amikor nyilatkozatunkat megtettük, fölállott mindenki, kezünket a szívrünkre tetük és szólottunk: Esküszöm.... Isten engem úgy segítsen... Különösen az ilyen szónak, de minden emberi szónak szentségét, komolyságát, tisztaságát helyezi az isteni oltalom védelme és kötelezettsége alá a parancsolat: Hamis tanúságot nem mondj.

Az emberiség Megváltója sokkal többet mond ez isteni törvény betöltése érdekében, mint amire mi utaltunk. Így szól hegyi beszédében: „Ismét hallottátok, hogy megmondattátok a régieknek, hamisan ne esküdjél, hanem teljesítsd az Urnak tett esküdet. Én pedig azt mondom néktek, teljeséggel ne esküdjetek... hanem legyen a ti beszédetek úgy egy, nem, nem, ami pedig ezeken felül vagyon a gonosztól vagyon.“ Más helyen utal a Megváltó arra is, hogy minden egyes szóért, amit kiejtünk, nemcsak a megtéveszthető emberek előtt, de a megtéveszthetetlen Isten előtt is felelősek vagyunk.

Mennyire más lenne ez a világ, ha minden ember érezné kimondott szava, elhangzó beszéde súlyának jelentőségét. Az örök erkölcsi parancsolatok úgy ahogy a tiz parancsolatban előttünk vannak isteni védelemben részesítik az ember életét, erkölcsi tisztaságát, vagyonát és ez a parancsolat azokkal egyrendben isteni védelem oltalma alá helyezi az ember becsületét is. És, ki tudná megmondani, hogy ez értékek közül melyik a nagyobb? Mit ér a vagyon és egészség, ha hiányzik a becsület? És ha valakinek tisztaság és igaz, jó hire, sokszor nem

többet ér örökség ez maradékai számára, mint a vagyon, mint a földi kincsek, amelyeket a rozsdá és a moly megemésztenek? És ha igaz ez az állítás akkor az is igaz, hogy az az ember, aki embertársa becsülete ellen rágalmozó szóval vétkezik éppen olyan vétkes, mint a gyilkos, vagy a rabló.

Az ember méltóságának legrészesebb bizonyító levele, hogy a Gondviselés megajándékozta azzal a kiváltsággal, hogy beszélni tud. Nyelvet adott Isten az embernek, hogy a szó hatalmával érzelmeit, terveit, szándékait, hitének örökkévaló igazságait kifejezésre juttassa. Minél tisztább, igazabb és nemesebb valakinek a beszéde, annál értékesebb az az ember. Hamis és léha beszéd szomorú bizonyoságlevél arról, hogy az ember botorul és könnyelműen sárba tapossa emberi méltóságának nemes levelét.

Amasis királyról tartja a hagyomány, hogy egykor Bias nevű filozofusnak egy áldozati állatot küldött azzal a megbizással, hogy az állat legjobb és legrosszabb darabját vágja ki és küldje el neki. A filozofus a nyelvet vágta ki és küldte vissza a királynak. Mély igazságot fejez ki ez a történet. Sokat tudunk használni, sok örömet, vigasztalást, bátorságot, tudunk szerezni embertársainknak beszédünkkel, de sok sebet is tudunk ejteni, sok hitet összetörni, sok jó szándékot megsemmisíteni, ugyan csak emberi beszédünk hatalmával. Méltatlan az emberhez minden olyan beszéd, amelyből hiányzik a szeretetnek és az igazságnak sója. Ezért érdemes lelkünkbe vétni az apostoli figyelmeztetésnek egyszerű igazságát „Ha valaki beszédben nem vétkezik az tökéletes ember.“ Mennyire igaz másik figyelmeztetése is: „A nyelv is kicsiny tag és nagy dolgokkal hányja magát, ime csekély tűz, mily nagy erőt felgyújt, a nyelv is tűz, a gonoszságnak összesege, úgy van a nyelv a mi tagjaink között, hogy megszeplősíti az egész testet és lángba borítja életünk folyását, maga is lángba borítván a gyehennától.“ Ezért van értelme, isteni értelme annak, hogy örök figyelmeztetésképpen hangzik felénk a legnagyobb parancsolatok között ez is: „Hamis tanúságot ne mondj.“

MULATTATÓ

KI VAGYOK?

*Valakinek a fia vagyok,
Valahol értem ima száll:
Bármerre járok a világban,
Tudják: Édesanyám haza vár!*

*Ütszélek átkos heverője
Istenem! de jó, hogy nem vagyok!
Van szív, amely ha hazaérek
Látásomon örül, ragyog.*

*Van hely, hol minden kicsi széken
Kacagva ültem egykoron,
Tipegő léptem, gügyögésem
Mosolyt fakasztott arcokon.*

*Valakiket, a szüleimet
Eléggé meg nem áldhatom,
Valakiknek, ha százszor élek:
'Adósságom le nem róhatom.*

Csekme Adám.

Majsai káplár fogadása.

A kárpáti harcokban történt, hogy Majsai István huszárkáplárnak szőrén-szálán elveszett a fehér lova, a Morcos. Ott legelgetett az erdő sarkán a gazdája szemeláttára s egyszerre csak eltűnt. Kereste a káplár estig, de nyomát se találta sehol.

A huszár nem tudta, bánatában szedje-e le a fejét, vagy mérgében. Mert olyan ló volt a Morcos, hogy emberszámot tett. Rúgta, harapta a muszkát, ahol érte. És messziről megérezte a szagát, mint a komondor a farkasét.

Dörgött, morgott, fujtatott, toporzékolt Majsai káplár, utóljára kimondta a szentenciát:

— Le kell lőni a betyárt. Szökevénynek ez a büntetése a háborúban. Így van a hadi regulában,

— Jó, jó, de először meg kellene nézni a hál! — nevelték a cimborái a kárvalott nagy haragját. — Aztán ha meglesz, meg kell kép beszélsz.

— Mit? — csapta földhöz Majsai a tollas csákóját. — Nem hisztek nekem! Hát becsületesemre fogadom, hogy odaadom nek az azt a dögöt egy fillérért, ha megkeresem!

Majsai káplár fogadásának hamar híre terjedt a huszárok közt s a ráérő vitézek nyolcfelé szaladtak a fehér lovat megkeresni. Tudták, hogy a káplár állja a szavát, s a cosért senki se sajnált volna egy fillért.

Utoljára mégis csak a gazdája találta a lovat. Messziről meglátta fehérteni s az ismert a káplárra, mert vígan nyihogott. Csak az volt a különös, hogy ha egy kicsit kocogott, mindjárt megállt és visszafelé csapott gatta a nyakát.

— Kit bolondít ez a megkeveredett! — húzódott meg a káplár kíváncsian egy szomszédos vízmosásban.

Hát biz az valami kóbor kozákat bolondított, aki lopva sompolygott utána. Nyilvánvalóan vetygett a ló a muszka állásokig s onnan kizsalogatta maga után a kozákat.

Odáig csalogatta, ahol a gazdája megvárta az árokban. Ott aztán röhentett egy vígasként hazá, mint a nyíl. Tudta, hogy a ló most már majd elbánik a kozákkal.

El is bánt, mert nyakánál fogva hirtelen a táborba.

Ott nagy kacagással fogadták a bajkezeseket, esörgetve az erszényüket.

— No, Majsai, állod-e a szavad?

A káplár szügyébe vágta torzonbontan és elbúsultan felelt:

— Állom.

Azzal kezit-lábát összekötötte a kozákkal felhajította a Morcos hátára és kántálva fogva végigvezette a lovat a táborban, ott nyanyan kiabálva:

— Eladó egy ló egy fillérért, meg egy ezer pengőért de csak annak, aki megveszi!

Lett olyan kacagás, hogy csak úgy menektek bele a fiúk. Nagyeszű Majsai pedig jelezve a sétát, kiszabadította a kozákat és ságosan megpaskolta a hátát a kötőfékekkel.

— Te pedig, fiam muszka, vidd az amerre látsz és máskor ne kívánj rá a huszár lovára.

A kozák csak tárogott-hárogott meglepeté-
sen, hogy ő csakugyan szabad-e és elmehet-e?
— El hát, szomszéd — nevetett a huszár —
— Kicskedj el vele otthon a többieknek, hogy

végre olyan muszka is akadt a világon, akik
ezer pengőre becsültek, ha meg nem adták is
érte.

Móra Ferenc.

Adomások * Adomák

Az ezüst tallér.

Egy gazdának nagyon hirte-
les és mérges természetű szol-
gája volt. Haragra lobbanna
gyan káromkodott. A gazda,
különbben jó és vallásos em-
ber volt, gyakran figyelmeztette,
de hagyjon fel azzal a rut-
inmunkával.

— Lehetetlenség — felelt
mikor a szolga — mert az ál-
lomás is az emberek is sok bosz-
gót okoznak nekem.

Egy reggel így szólt a gazda
szolgájához:

— Látod ezt az ezüst tallért,
ilyen szép? Neked adom, ha
tudsz zabolázni magad és
nem ejtesz ki szájadon egész
egy csunya szót. A szolga
széjjel fogadta az ajánlatot.

A többi szolgák titkon meg-
beszéltek egymás között, hogy
besznek, hogy elveszítse a
tallért. Amit csak szóltak és tet-
teges nap, mind azt célozta,
hogy felingereljék társukat. De
szolgája tudta mérsékelni ma-
gát, hogy egy haragos szót sem
szólt ki száján.

Ez a gazda e szavakkal ad-
ta neki az ezüst tallért:

— Nem szégyenled magadat,
hogy egy nyomorult ezüst dara-
ból olyan jól le tudod győzni
szolgát és ugyanezt nem aka-
rját megtenni a jó iránt való
szolgától és az Isten iránt tar-
tos kötelességtől?

A szolga elpirult és ettől
széjjel olyan szelid lett,
hogy milyen mérges volt az

Tanácsadó

Minden anácskerő levőhöz
mellékezendő 20 lej.

*Lesoványodott, erőtlen, vérsze-
gény, tüdőbajos betegek részére*
áldás a *Grasin erőtápszer*. La-
puk hátlapján levő hirdeté-
sünkre felhívjuk figyelmét.

A. B. Amint a legilletékesebb
helyen is megállapították, pana-
sza teljesen jogosult s csupán az
állomásfőnök rosszindulatán mul-
lik, hogy jogát nem érvényesít-
heti. Tennivalója a következő:
Irjon kérvényt az Inspectiunea
VI. de Mîscare M. I. Satu-Mare
címre, amelyben hivatkozzék arra,
hogy a főorvos szolgálatképte-
lennek találta. Mellékelje összes
szükséges okmányait s nyújtsa
be az állomásfőnökhöz azzal a
kéréssel, hogy miután kérvé-
nyét szintén aláírta s az okmá-
nyokat kiállította, ő továbbítsa,
szolgálati utón kérvényét a fent
jelzett címhez. Ha a főnöke ezt
megtagadja (ami az Ön által el-
mondottak után valószínű), ak-
kor jelentsen beteget s ne telje-
sítsen szolgálatot. Ha erre megje-
lenik a pályaorvos, neki mondja
el való helyzetét s hivatkozva a
főorvos megállapítására, kérje
meg őt, hogy vegye az ügyet ke-
zébe.

G. I. A kisiparosok forgalmi
adóját általány (pauszál) összeg-
ben állapítják meg. A kivetési
kulcs alapja az egyenes adó
alapjául szolgáló jövedelem. Ha
pl. egy kisiparos évi jövedelmét
(az ipari jövedelemről van csak
szó) 100 ezer lejben állapítják
meg, akkor ezt a jövedelmi ala-
pot megszorozzák 5-tel. Ez annyi
mint 500 ezer lej. Ennek az ösz-
szegnek 2.2%-a 11 ezer lej. Ennyi
forgalmi adót kell tehát annak
a kisiparosnak fizetni évenként,
akinek az egyenes adó kivetésére
szolgáló évi jövedelme 100 ezer
lejben van megállapítva. Termé-
szetesen, ha ennél az összegnél
kisebb adóalap (jövedelem) van

megállapítva, a csökkenés ará-
nyában csökken a forgalmi adó
is. Jól tudjuk, hogy ez az adó
igen nagy, de ezidőszert még
reményünk sem lehet arra, hogy
ezt az adót eltöröljék.

B. V. Mivel, amint írja, tizen-
két hold földje van, a katonai
szolgálat alól való felmentése
nem valószínű. Próbálja meg
egyenesen a hadügyminiszte-
riumhoz (Ministerul de război,
București) fordulni, irjon kér-
vényt s ebben mondja el mind-
azt, amit nekünk megírt, mellé-
kelje azokat az okmányokat, me-
lyeket a hadkiegészítőhöz már
egyszer beadott (ha nem kapta
azokat vissza, csak hivatkozni
kell, hogy ott megtalálhatók).
Kérje felmentését azon az ala-
pon, hogy édesanyja beteg, a föl-
det nem képes egyedül megmű-
velni s nincsenek abban a hely-
zetben, hogy szolgát alkalmazza-
nak erre a célra.

Szerkesztői üzenetek

Felszólítjuk azon hátrálékos
előfizetőinket, akik részére la-
pukban külön piros színű fel-
szólító levelezőlapot küldtünk,
vagy rövidesen küldünk, hogy
hátrálékukat a levelezőlapon fel-
tüntetett időpontig feltétlenül
küldjék be, mert ezek részére
azontul lapot nem küldhetünk.
Haladékot tovább nem adhatunk,
mert már ezek részére többször
is ádtunk, tehát ha tovább is
óhajtják ezen előfizetőink a la-
pot járni, úgy a hátrálékot sür-
gősen küldjék be. Beláthatják,
hogy a méltányosság legvégső
határáig elmentünk és nem ki-
vánhatják tőlünk azt, hogy befizetés
nélkül tovább is küldjük a
lapot. Meg vagyunk győződve ar-
ról, hogy ezen felhívásunk nem
lesz eredménytelen és nem kell
beszüntetnünk talán egyetlen elő-
fizetőnknek sem a lap küldését.

B. I. Dobolló, B. A. Krassó-
vár, F. S. Báline, K. I. Papolc,
Cs. M. Jé Holtmaros, P. G. D.

Oroszhegy, Sz. J. Harc6, A. B. Kamarasziget, Sz. K. Tasnad, B. J. Muzsdaj, B. S. Kémer.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetüket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Sz. Gy. Szilágycseh. Kivándorlási ügyekben sem utbaigazítást, sem pedig hajózási társaságok címét nem közöljük, mert nem akarjuk, hogy a mi felvilágosításunk nyomán akár Ön, akár más valaki itthagya szülőföldjét s a bizonytalanságba távozzék. Csak azt üzenhetjük: Maradjon itthon!

B. F. Gátalja. Forduljon valamelyik nagyobb temesvári drogériához.

D. D. Sziveskedjék a tanácsadásért legalább a 20 lejt beküldeni s a választ a lapban azonnal megadjuk.

N. J. Nagyvarjas. Sziveskedjék a „Szentháromság“ kaszatelepét értesíteni arról, hogy milyen méretű kaszára van szüksége. Onnan a kaszát egyenesen elküldik az Ön címére.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: A. A. Petrozsény 170, K. L. Érköbölkut 285 (ebből 175 lej előf. és 110 lej apróhirdetésért), K. K. M. Mezőterem 1415, Sch. F. Csanálos 4600, F. A. Nagysomkut 306 (ebből 170 lej előf., 136 lej apróhird.), I. I. és H. Zs. Parajd 170—170, Sz. J. fakue Köröstárkány 170 (r. 1930 dec. 31-ig), *Majláthfalváról:* T. P. P. 170, Ifj. T. J. 170 és O. I. 170, Id. K. M. Gyulavarsánd 170, B. L. Simonyifalva 170, Ref. Lelk. Hiv. Mezőtelki 170, L. I.-né Örvénd 170, D. F. Székelyhid 170, K. I. Bihardiószeg 129, P. A. Kászoniimper 205, M. A. Szókefalva 175, A. G. Monora 170, K. M. Ádamos 170, D. M. M. Kolozs 170, D. M. Hosszuaszó 175, M. A.-né Bethlenháza 170, L. S. Nagyerece 163, G. A. Idecsfürdő 175, K. L. Medgyes 315, B. S. Olthévíz 145, K. I. Éradony 160, B. B. Szilágysomlyó 170, B. B. Vértölgy 175, B. Z. S. Gálospetri 175, P. J. Érkörös 80, R. V. Szalacs 160, K. Cs. F. Szilágyzóvány 345, B. L. Zsibó 235, F. A. Baca 175, Kaszinó Dész 345, Gy.

Gy. Szászmáté 345, M. V. Lukácskő 170, S. G. Nagyszentmiklós 190, F. M. Nagykövérés 160, S. L. Sárafalva 155, S. I. Majláthfalva 170, B. J. Temesfalva 170, B. L.-né Aranyosgyéres 170, K. I. Felvinc 190, F. J. Homoródalmás 170, Sz. J. Gagy 175 (r. 1931 május 15-ig), D. I. Torda 170, L. D. Torda 175, V. J. Torockószentgyörgy 140, K. F. Marosludas 160 lej.

Apróhirdetések

Üzemképes 720 mm-es cséplő, motorral, felszereléssel, 50 ezer lejért eladó. Nagy József, Baciú-Kisbács, jud. Cluj (Kolozsm.).

Alkalmos birtok kitünő szántófölddel, gyümölcsös, gazdasági felszereléssel, lakással és melléképületekkel, elköltözés miatt jutányos árban eladó. Összesen 17 hold. *László István Ludus-Marosludas, Albisi-telep, Tordamegye.*

45 hold birtok egy táblában épületekkel együtt bérbeadó. Értekezni *Gyulai József* tulajdonossal lehet *Bárboşi-Mezőszakál, Tordamegye.*

Intézetek, vendéglők és magánosok! Hajlitott szék szükségleteiket legjobban beszerezhetik *Hegyesy Lajos székípar telepén Gheorgheni-Gyergyószentmiklós, Reg. Ferdinand 74,* ahol elsőrangú főzött bükkfából készült hajlitott széket szállítok 160 lej utánvétel. *Nagyobb mennyiségű vételnél minta-széket és árajánlatot szívesen küldök.*

Paksy Dezsónének Érkeserü (Chesereu, jud. Bihor) község közelében, Érmihályfalva és Székelyhid között, kitünő, 104 magyar hold szántóföldje nagyon jónak ígérkező terméssel, épületekkel, beltelekkel együtt eladó.

Figyelem! Községek, magánosok, legelők, vizellátását, mélyfurásokat, sülyesztett betonkutat, itatóválluk, vízvezetékek, viziturbinák tervezését, építését vállalja és ingyen szaktanácsot ad *Gábos Áron* építészeti irodája *Sighişoara-Segesvár, Strada Mihai-Viteaz No. 15.*

800 mm. Hoffher rendszerű éves cséplő benzinmotorral felszerelve, 1070 mm. 3 éves garancia, 1225 mm. *Nichols* típusú éves cséplő, 6—7 Hp *Köf* benzinlokomobil, 1070 mm. benzingarnitúra 20 éves, 900 mm. *Első Magyar Gazdasági* cséplő, éves, 930 mm *Első Magyar* lyós csapágyas cséplő, 9—10 HP *Első Magyar* petrolenlokomobilcsón jó fizetési feltételek mellett eladók. *Sofia Sft. Gheorghe—Sepsiszentgyörgy, jud. Treiscaune.*

Két mangalica fajtisza *Bánffy Dániel* gazdasága *postája: Aiud-Naggyenyed.*

Sürgősen és olcsón eladó éves cséplőszekrény új szíjakkal, mérleggel, hordókkal. *Mănăstireni-Gyerómonostor Cluj.*

Használt, de jó karban mézpergetőgép *olcsón* eladó. keretes, országos méretű. *István Arad-Gaj, Gyalu 85. sz.*

Nagy gyakorlattal és *mi* praxissal *biró* gazda *esetleg* 200—400 hold *körül* tokot *fix adminisztrációra* Megkereséseket a *kiadó* továbbit.

Eladó 115 hold birtok *itt* tett belsővel. A *külső* ként 24 ezer lej, *melyből* *buzavetésre, dohányterm.* alkalmas. Lehet *kisebb* *gyobb* tételekben *vásárol* *vebb* felvilágosítást *nyújt* *András Vadad, posta* *Marostordamegye.*

A szerkesztésért felelős
GYALLAY DOMOK

HARMONIUMOK

nagy választékban művészi
ben már 10.000 lejtől kezdve
Németország legnagyobb és
harmóniumgyárának leg
SIMON LÁSZLÓ

orgonakészítőnek

aki orgona készítését, javítását
homlokzat sípok készítését
nyos áron vállalja
Cím: Simon László Cluj
Str. Brătianu (volt Királyi)

Szép, izléses kivitelű

KONFIRMÁCIÓI**EMLEKLAPOK,**

vastag könyvpapíron következő nagyságban és árban kaphatók:

17x24¹/₂ cm. nagyság,

2 szín nyomással drbjá 2'50 lei

24x31¹/₂ cm. nagyság,

3 szín nyomással drbjá 3'— lei

Legolcsóbban beszerezhető a

MINERVA

könyv- és papirkereskedésben,

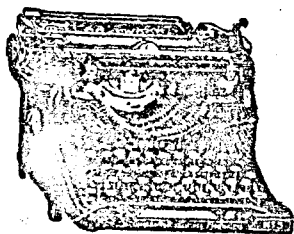
CLUJ-KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria (Deák F.-u.1)

Érdék Takarékpénztára t.

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 38 (Ret. Theol.)

Telefon 119 sz.

Takarék betéteket a leg-
előnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonöket folyósít.**Írógépek**Gyári raktár amerikai és német
gépek és sokszorosító kellékek-
ből. Speciális javítóhely az
egyes rendszerű gépek részére.
Használt írógépekből nagy raktár.Gyári raktár amerikai és német
gépek és sokszorosító kellékek-
ből. Speciális javítóhely az
egyes rendszerű gépek részére.
Használt írógépekből nagy raktár.**KÖRMENDY MIHALY**

Cluj-Kolozsvár,

Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.

Telefon 9-51. — Telefon 9-51.

FOKOZZA JÖVEDELMÉT!*Biztosítsa, állandósítsa készpénzbevételét!*

Válogassa ki az alábbi felsorolásból mindazokat a könyveket, amelyek segítségével lehetnek ebben a munkájában, használja fel a tudomány és tapasztalat eredményeit földje, állatai gondozásában. Ne szalassza el a pénzszerezés sokszor játszva kínálkozó alkalmait, hanem állítson be újabb pénzforrásokat körülményei okos felhasználásával:

C Csérer Gyula: A virágos kert	Lei 68'—
Csérer Gyula: A konyhakert	Lei 48'—
Ilés Lajos: Nyul és kecsketenyésztés	Lei 136'—
Ilés Lajos: A cirok, köles, repce, mák és napraforgó	Lei 54'—
Kovácsy Béla: Juhtenyésztés és gyapjuisme	Lei 102'—
Krenedits: Baromfitenyésztés	Lei 143'—
Mika Ottokár: A szálás takarmánynövények	Lei 58'—
Mika Ottokár: Fontosabb ipari és keresk. növények	Lei 34'—
Révész Gyula: A sertések nevelése	Lei 51'—
Rombay Dezső: Szőlőművelés	Lei 123'—
Ritter: A házi kert	Lei 30'—
Páter Béla: A gyümölcsök betegségei és ellenségei	Lei 30'—
Báró Steinfeld Béla: A házikertek berendezése	Lei 48'—
Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára	Lei 30'—
Valló Árpád: A méhtenyésztés vezérfonala:	Lei 30'—
Virág: A serté-tenyésztésről és hizlalásról	Lei 20'—
Winkler János: A lud- és kacsatenyésztés	Lei 136'—
Páter: Gyógynövénytermesztés	Lei 15'—

Mind ezek kaphatók a **Minerva** könyvkereskedésében, **Cluj-Kolozsvár**, Str. Reg. Maria (Deák Ferenc-u.) 1. sz. Mivel utánvételnél a legcsekélyebb összegnél is legalább 20 lejt kell költség kre fizetni, ajánlatosabb a pénz előre beküldeni.**Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főtér) 7.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton,
Gyulafehérvár, Marosvásárhelyen,
Nagyváradon és Temesváron.

Saját tőkéi 143 millió lei.

Affiliált intézetei:

Tordaanyos várm. Tak.-pénztár
Rt. Torda, Alsófehérvárm. Gazda-
sági Bank és Tak.-pénztár Nagy-
enyed, Udvarhelym. Tak.-pénztár
Székelyudvarhelyen és Székely-
keresztúron, Szászregenyvidéki T.-
pénztár Rt. Szászregén, Szamos-
ujvári Hitelbank Rt. Sz.-ujváron,
és Népbank Rt. Bánffyuhaydon.Minden bankügyletet leg-
előnyösebben végez.

Engedélyezett devizahely.

Áruraktár a vasut mellett.

Betéteket elfogad.

„Transsylvania” Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fióki nté zetei:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereida,
Csik szentmárton,
Kézdivásárhely.

K i r e n d e l t s é g e i:

Aranyosgyéres.

Elfogad betéteket, leszámítol
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.**Petőfi Sándor összes költeményei**az erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára súzve 100 lei,
diszkrétésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk utján

Lesoványodott, erőtlenné
vérszegény, lüdbőhajos
betegek részére áldás a

„GRASIN“

erőtápszer. — Étvágy ja-
vító, erősítő, vérképző
hatása szembetűnő.

Kapható: gyógyszerárakban és Dr. Nagy Árpád gyógyszerárakban
Cluj-Kolozsvár, Calea Moşilor. — Egy doboz 120 lei. Postán küldve
135 lei. Egy teljes kúrához 5 doboz 600 lei bérmentve, utánvéttel.
Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

A szántóföld műtrágyája a **Szuperfoszfát,**

mert hatóanyaga a foszforsav vízben könnyen oldódik és így szárazságra hajló éghajlatunk alatt, a növénynek már fejlődése kezdetén is rögtön rendelkezésére áll.

A Szuperfoszfáttal

trágyázott gabona 8—10 nappal korábban érik be.

A Szuperfoszfáttal

trágyázott gabona szemképződése, minősége és csiraképessége jobb mint a trágyázatlan gabonáé.

16—18 %-os
vízben oldódó

Szuperfoszfát

kapható:

„MARAŞEŞTI“ S.A.R. pentru Industrii Chimice, Központ Bucureşti I,
Calea Victoriei No. 29.

„PHÖNIX“, Fabrica de Acid Sulfuric și Produse Chimice S. A.
Baia-Mare Nagybánya.

Propaganda- és eladási iroda: Cluj-Kolozsvár, Str. Avram Iancu (v. Petőfi-u.) 3
és az összes kerületi képviselőknél.

„Legjobbak mégis csak a Szentháromság kaszáik és kaszaköveik!”

A „Magyar Nép” olvasói közül sokan irtak ilyen értelmű levelet az avasujvárosi kaszatelep igazgatóságára:

Aki kaszál annak legyen!
Akinek nincs az meg vegyen,
Ki tanácsunk megfogadja,
Kaszálással nem lesz gondja!

Miért rendeljen minden gazda Szentháromság kaszát?
Mert a legnemesebb acélból készűl, a munka vele könnyű, ha pedig Szentháromság kaszakövel megfennjük, a kaszálás sokkal könnyebb.

Minden községben álljanak össze az emberek és rendeljenek
Szentháromság kaszát és Szentháromság kaszakövet!

Ha legalább 10 darabot rendelnek, egy darabot ingyen jutalmul küldünk. A kaszakónél is 10 darab rendelésnél egy darabot ingyen küldünk. Aki pedig balkezeseknek való kaszát.

Árak	65	70	75	80	85	90
darabonként	110	115	120	125	130	135

A Szentháromság kaszakövek ára 10 darabonként 360 lei. Ingyen csomagolt szállítással. Minden községben keresünk egy megbízott embert, aki a rendelést összegyűjti és a Kaszatelepnek. — Minden darabért szállítást vállalunk és a meg nem szállítottak azonnal hicséröljük. Szétküldés az egész országba. Utánvéttel megrendelhető!

KASZATELEP Orasul-Neu (Avasujvár)
Judetul Satu-Mare Szatmár megye